

Дані таблиці свідчать, що в господарствах Кагарлицького району Київської області одержано прибутку 6071 тис. грн, з яких лише 348 тис. грн (6 %) спрямовано на поповнення резервного капіталу. Господарства Кагарлицького району не нараховували і не виплачували власникам дивіденди, а також не спрямували прибуток на збільшення статутного капіталу (в державних підприємствах).

Зведені дані про наявність і рух нерозподілених прибутків в сільськогосподарських підприємствах Міністерства аграрної політики України свідчать про різноманітні фактори, які вплинули на формування і розподіл нерозподілених прибутків або на канали списання непокритих збитків. На початок 2000 року підприємства мали 5268207 тис. грн збитків. Ці збитки були зменшені за рахунок змін облікової політики на 1135137 тис. грн. та інших змін (облікової оцінки тощо) на 730485 тис. грн. Виправлення помилок, допущених в обліку та звітності попередніх років, збільшили збитки підприємств на 16260 тис. грн.

За 2000 р. підприємства України отримали 1456823 тис. грн прибутку, з якого 7,8 % (113988 тис. грн) було спрямовано до резервного капіталу; 0,06 % (844 тис. грн) спрямовано до статутного капіталу; 0,03 % (368 тис. грн) виплачено дивіденди власникам.

Зменшення нерозподіленого прибутку внаслідок виходу учасників товариства за 2000 р. становили 184892 тис. грн.

Підприємства, які мали непокриті збитки на початок року, частину невідшкодованих збитків списали за рахунок залишків резервного капіталу (223355 тис. грн (4 % від збитків на початок року)) і за рахунок статутного (пайового) капіталу (882809 тис. грн (16 %)).

На початок 2001 р. непокриті збитки в сільськогосподарських підприємствах Міністерства аграрної політики України становили 2356113 тис. грн, що становить 44,72 % від збитків на початок 2000 року і це є позитивною тенденцією.

О. А. Мельничук, ст. викладач
Київський національний економічний університет

АНАЛІЗ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах нестабільної ринкової кон'юнктури, зумовленої динамікою зовнішнього середовища, в якому працюють підприємства, місце і роль економічного аналізу господарської діяльності зростають. Саме в цих умовах виникає потреба скорочувати час між проведенням аналізу та використанням його висновків.

Застосування нових положень (стандартів) бухгалтерського обліку, зокрема П(С)БО № 4 «Звіт про рух грошових коштів», відкриває нові можливості для аналізу грошових потоків та управління ними.

Під грошовими потоками згідно з П(С)БО № 4 розуміють надходження (приплив) та вибуття (видаток) грошових коштів та їх еквівалентів на підприємстві.

Аналіз руху грошових коштів за видами діяльності здійснюється за даними форми № 3 «Звіт про рух грошових коштів», яка розроблена на основі П(С)БО № 4 «Звіт про рух грошових коштів».

Рух коштів у звіті відображається за трьома видами діяльності: операційною, інвестиційною та фінансовою.

Операційна діяльність — це основна діяльність. Надходження грошових коштів у рамках операційної діяльності пов'язано, в першу чергу, з отриманням виручки від реалізації продукції (робіт, послуг), авансів від покупців і замовників, отримання кредитів банків та ін. Вибуття (видаток) пов'язано з оплатою рахунків постачальників, виплатою заробітної плати, розрахунками з бюджетом, виробничими відрахуваннями на соціальні потреби та ін.

Для аналізу руху грошових коштів у результаті операційної діяльності застосовують прямий або непрямий методи. Різниця між ними полягає в різній послідовності процедур визначення величини потоку грошових коштів.

Прямий метод аналізу полягає в прямому зіставленні надходження грошових коштів з їх видатком (витрачанням). При цьому послідовно наводяться суми всіх основних статей надходження та видатків, різниця яких показує збільшення або зменшення коштів.

За непрямим методом передбачається визначення чистого надходження і видатку в результаті операційної діяльності шляхом послідовного коригування показника прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування, наведеного у звіті про фінансові результати (форма № 2).

Коригування здійснюється з метою врахування впливу змін у складі запасів, операційної дебіторської і кредиторської заборгованості, негрошових операцій, доходів і витрат від інвестиційної та фінансової діяльності.

Складання звіту про рух грошових коштів згідно з П(С)БО № 4 передбачає використання непрямого методу.

Аналіз руху грошових коштів розпочинається з визначення суми коштів, одержаної від операційної діяльності з послідовним коригуванням прибутку (збитку) від звичайної діяльності до оподаткування.

Наступними кроками аналізу руху грошових коштів є визначення та аналіз руху коштів від інвестиційної та фінансової діяльності.

Аналіз грошових потоків непрямим методом за видами діяльності дає можливість зробити більш обґрунтовані висновки про те, в якому обсязі та з яких джерел були отримані грошові кошти, що надійшли; які основні напрямки їх використання; чим пояснюється розбіжність величини отриманого прибутку і наявності грошових коштів.

За підсумками аналізу грошових потоків можуть бути виявлені резерви збільшення припливу грошових коштів для забезпечення стабільної платоспроможності підприємства на перспективу.

Особливу увагу необхідно звертати на використання коштів, тому що навіть при надходженні достатньої кількості грошей нерациональне їх використання може призвести до дефіциту грошових коштів на підприємстві.

Т. П. Михайлова, аспірантка
Київський національний економічний університет

ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ЯКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Підприємствами аграрного сектора економіки виробляється понад 40 % валового внутрішнього продукту України. Важливість для народного господарства держави продукції, яка виробляється даними підприємствами, масовість її використання в переробних галузях, підвищення рівня вимог споживачів до якісних і екологічних властивостей продуктів харчування, ускладнення технологічних процесів виробництва значно підвищили зацікавленість сільськогосподарських виробників та споживачів щодо проблеми підвищення якості такої продукції, зумовили необхідність пошуку шляхів вирішення основних задач даної проблеми.

Покращення якості сільськогосподарської продукції досягається за її основними поживними і товарними властивостями і пов'язано з технологією і культурою виробництва, а також з умовами приймання, зберігання, обробки і споживання продукції.

Використання науково обґрунтованої методики в оцінці якості дозволяє виявити приховані, але об'єктивно існуючі закономірності і тенденції. Відслідкування динаміки змін якості сільськогосподарської продукції у часі та виявлення можливих тенденцій якості у зв'язку із сезонними змінами пори року, або властивостей технічних засобів і обладнання, інших компонентів виробни-